

DE TRIBUNE

Redactieadres:
D. J. WIJNKOOP, Paleisstraat 12
Amsterdam.

SOC. DEM. WEEKBLAD

Administratieadres:
J. C. CETON, Wijtenbachstraat 13
Amsterdam.

- VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG. -
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 mnd.
Buitenland 65 ct. Losse nummers 3 ct.
Advertentiën per regel 15 cent. Bij abonnementen speciaal
tarief.

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij

Redactie: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTEIJN Jr. en D. J. WIJNKOOP.

INHOUD: Beginselpolitiek. — De arbeidswet. — De klassemoraal. — Een vraag. — De debatten over de algemeene werkstaking. — f 60000 per jaar. — Een cultuurdocument. — Nog eens spiegelgevechten. — Uit het buitenland: Frankrijk. — Kleine berichten. — Een ontslag. — Het Kapitaal en de Vakverenigingen. — Van het Partijbestuur. — Van de afdelingen. — Recitificatie. — Advertentiën.

Van de Administratie.

De postquintanties voor het 4e kwartaal zijn verzonden. Men legge het geld (f 0.45) gereed.

„Beginselpolitiek”

De afdeling Zutfen heeft o.i. door haar plaatselijk krakeel de groote lijnen onzer politiek uit het oog verloren. Onderschrift Red. Volk onder een ingezonden stuk van de afdeling Zutfen der S. D. A. P. (Volk 28 Juni).

De afdeling Zutfen der Arbeiderspartij heeft namelijk bij de herstemming voor de Provinciale Staten tegen het advies van het P. B. diër partij in besloten de linksche liberalen (Unie-liberalen en Vrijzinnige democraten) niet te steunen om de eenzijdige reden, dat de afdeling deze heeren even weinig betrouwbaar acht voor de democratie als de vrij-liberalen.

Deze afdeling achtte het niet, als het P. B. der Arbeiderspartij en de redactie van *Het Volk* „weinig seggende”, dat een vereeniging in haar program wel en in haar daden niet democratisch is, zooals de vrij-dem. vereeniging te Zutfen. Zij had zich niet laten verlokken door de schoone woorden dezer democraten doch had gelet op hun daden. En deze afwijking van het advies van het P. B. der Arbeiderspartij is de bovenstaande schrobbeering van *Het Volk* op den hals: ter wille van plaatselijk krakeel de „groote lijnen” der politiek uit 't oog te hebben verloren.

Ook wij nemen grif aan, dat de afdeling Zutfen meer door plaatselijke omstandigheden dan door inzicht of beginselen gedreven een houding heeft aangenomen, die... slechts beantwoordt aan het natuurlijk klasseinstinct der arbeiders. Ook wij zijn van meening, dat het niet te pas komt, dat in een strijdende partij dergelijke afwijkingen van de „groote lijn” plaats grijpen, die door de Partij in haar geheel is vastgesteld als de juiste.

De redactie van *Het Volk* heeft dus volkomen terecht de afdeling Zutfen voor haar onafhankelijke en socialistische houding berispt en het zal ongetwijfeld bij eene berisping niet blijven. De Arbeiderspartij, die samenwerking met de linksche liberalen wil en noodig heeft, kan zulke buitensporigheden niet dulden.

Plaatselijk krakeel heet het bij hare persknechten, waar arbeiders nog letten op het klassekarakter der personen, die zij moeten stemmen en steunen.

En de groote lijn der politiek, zooals de Arbeiderspartij die wil, is de versterking der antithese, door Unie-liberalen en vrijzinnig-democraten te kiezen boven rechtsche vertegenwoordigers, al zijn de eerste even groote tegenstanders van alle democratie enz.

Enkele personen verzetten zich nog tegen de steeds nauwere samenwerking met de linkerzijde, zoo in het *Weekblad* dezelfde S. uit Middelburg, die het verleden jaar in precies dezelfde omstandigheden

niet eens was met Mevr. Holst en onze Partij, niet-tegenstaande zijn Marxist-schap. De tegenwoordige redactie van het *Weekblad* echter is het volkomen eens met het advies van het P. B. En in de afdelingen en bizondere deelen van het land heerscht 't lieflijkst opportunisme bij de samenwerking met de liberalen. Hier steunt men ze zonder wederdienst, daar onderhandelt men over een verdeling van zetels; op de eene plaats scheldt men de liberalen uit, omdat de plaatselijke omstandigheden zoo de kans op een zeteltje grooter maken en geen half uur sporens verder rept men niet van de zonden der liberalen, doch valt alleen over de kerkelijken heen. Zotter en ergerlijker schouwspel dan bv. de afdeling Utrecht der Arbeiderspartij nu heeft geboden, die eerst bereid was tot een compromis met de liberalen en een dag of zoo later maar weer op haar besluit terugkwam, is in ons land althans nog niet vertoond.

Wij zijn er echter van overtuigd, dat we binnen korten tijd nog weer een meer algemeen, minder door plaatselijke en opportunistische omstandigheden vertroebelde toepassing van de „groote lijn” zullen krijgen. Nu: des te beter voor de verheldering der inzichten.

v. R.

Geen politieke combinaties ter wereld, geen nog zoo slimme parlementaire of andere berekeningen kunnen de sociaal-democratie ervan afbrengen, dat zij in elk bijzonder geval vraagt: hoe werkt het op het proletariaat? Versterkt het den proletarischen klassenstrijd, of niet? En dat alleen is voor haar het doorslag gevende. Al het andere is leugen en bedrog. Er kan voor het proletariaat geen democratisch belang zijn, dat niet te gelykertijd zijn eigen belang is.

PARVUS.

De Arbeidswet.

De Twentsche textielbaronnen verzetten zich tegen het ontwerp-arbeidswet van minister Talma. Ze zijn het niet alleen. Het bestuur van de Vereeniging van Nederlandsche Werkgevers wil liefst bijna het geheele ontwerp voorloopig van de baan schuiven. Met het geheele ontwerp gaat dat niet, omdat het een gevolg is van een bespreking van vertegenwoordigers van verschillende staten in September 1906 te Bern gehouden, omtrent de allernoodzakelijkste eischen, waaraan de arbeiderswetgeving van de deelnemende staten moet voldoen.

Nederland is tot die Berner conventie toegetreden en heeft zich dientengevolge verplicht om voor 1 Januari 1911 zijn arbeidswet zoo te wijzigen, dat aan de door die Berner conventie gestelde regelen wordt voldaan.

Onze arbeidswet voldeed zelfs niet aan die minimum-eischen. Er moest nog worden bepaald, dat voor de vrouwen een nachtrust van 11 uur verzekerd was en dat de tijd tusschen 's avonds 10 en 's morgens 5 in die 11 uur moest zijn begrepen. De Vereeniging van Nederlandsche Werkgevers wil nu, dat de regeering zich bepaalt tot die wijzigingen.

Er is dan meer tijd om de andere wijzigingen, die zijn voorgesteld, te overwegen en te onderzoeken. De heeren willen blijkbaar tijd winnen, om door agitatie en door pressie op ministers en kamerleden de voor hen nadeelige bepalingen van de nieuwe wet te doen verdwijnen.

Wat de regeering doen zal? Er komen van werkgeverszijde hoe langer hoe meer bezwaren los tegen de nieuwe wet; alleen daaruit reeds blijkt, dat ze voor de arbeiders wel eenige verbetering brengen zal. Zal de regeering nu al in eens bakzeil halen, omdat ze meent, dat voor de christelijke arbeiders, die door schoonen schijn aan de christelijke partijen verbonden moeten blijven, het

indienen van een wetsontwerp al voldoende middel is voor dat doel?

Of zal ze de comédie nog een poosje voortzetten en eerst bij de behandeling in de Kamer, of zelf de voornaamste bepalingen, die niet dwingend zijn voorgeschreven, voorloopig terugnemen, of zich daartoe laten brengen door een kamermeerderheid. We vermoeden het laatste. De derde mogelijkheid, n.l. dat al de voorgestelde verbeteringen wet zullen worden, daarvan zien we niet veel terecht komen, omdat de drang van de arbeiders daartoe niet groot genoeg is, omdat de afgelopen statenverkiezingen bewezen hebben, dat de christelijke arbeiders nog steeds blindelings hun leiders volgen en er bij hen van ontwakend klassebewustzijn nog bijna geen sprake is, omdat de invloed van de arbeiders op de regeering bij het gemis van algemeen kiesrecht nog gering is en de bezittende klasse nog niet door een krachtige beweging voor het algemeen kiesrecht onder de arbeiders gedrongen wordt om door concessies den kiesrechtstroom in te dammen.

Noch een krachtig, klassebewust optreden van de niet-christelijke arbeiders, zich uitende in een krachtige kiesrechtactie, noch een opkomende ontevredenheid onder de arbeiders uit eigen kringen, behoeft de regeering te brengen tot daden op het gebied van de sociale wetgeving en daarom zal ze het dan ook wel bij woorden laten. De voorgestelde verbeteringen zijn de volgende:

OUDE WET.

Verbod van arbeid voor kinderen beneden twaalf jaar.

Beperking van arbeidsduur voor jeugdige personen van 12 tot 16 jaar.

Beperking van arbeidsduur voor vrouwen en jeugdige personen tot 11 uur per dag.

Geen arbeid tusschen 's avonds 7 en 's morgens 5.

NIEUWE WET.

Verbod van arbeid voor kinderen beneden dertien jaar en aan leerplichtigen.

Beperking van arbeidsduur voor jeugdige personen van 12 tot 17 jaar.

Beperking van arbeidsduur voor vrouwen en jeugdige personen tot 10 uur per dag.

Geen arbeid tusschen 's avonds 7 en 's morgens 6.

Einde van den arbeid voor gehuwde vrouwen des Zaterdagmiddags om 4 uur.

Bij uitzondering kan door Commissaris of Burgemeester de arbeidsduur worden verlengd tot 13 uur per etmaal en 78 uur per week.

Verplichte schafttijd van 6 uur tusschen 's morgens 11 en 's middags 3 uur.

Bij uitzondering kan door het districtshoofd der arbeidsinspectie de arbeidsduur worden verlengd tot 12 uur per etmaal en 66 uur per week.

Verplichte schafttijd van 6 uur per dag voor hen, die niet langer werken dan 's avonds 6 uur. Anderhalf uur per dag voor hen die werken tot 's avonds 6 of langer.

Langer dan 4 1/2 uur aan één mag niet worden gewerkt.

Na een werktijd van 4 1/2 uur moet 1/2 uur rust worden gegeven. *)

Voorzoover we nagingen, zijn de voorgestelde wijzigingen alle verbeteringen, al zijn het dan ook geen belangrijke; verslechteringen vonden we niet. Aanneming van het wetsontwerp zou de voorwaarden waaronder vrouwen en jeugdige personen arbeiden, op verschillende onderdeelen verbeteren. En daarom zouden we willen dat dit ontwerp wet werd. 't Behoeft niet gezegd, dat we dan voortgaan met het stellen van verdere eischen aan de bezittende klasse, omdat er van een ook maar eenigszins redelijke arbeidswet, ook met deze wijzigingen, nog geen sprake zal zijn. Zonder een behoorlijke bepaling van den arbeidsduur, d. i. tot acht uur per dag, van alle arbeiders en zonder voldoende voorschriften en toezicht op den arbeid en op de werkplaatsen zelf, kan er van eenige tevredenheid onzerzijds geen sprake zijn.

Maar desniettemin dringt zich meer en meer het bewustzijn door, dat dit alles, van revolutionair standpunt bezien, slechts voorbereidend werk is; voor het georganiseerde proletariaat blijft dan nog de taak, de heerschappij te veroveren en van die werkelijke overwinning blijven wij, zelfs met de meest schitterende verkiezingsoverwinning, nog even ver verwijderd.

Het parlementarisme is een wapen, dat men door en door kent en weet te gebruiken. Wij zijn vertrouwd met zijn methoden tot in de kleinste bijzonderheden. De geheele organisatievorm is aan het parlementarisme aangepast en elke plotseling optredende noodzakelijkheid vindt het geheele partijorganisme als een volmaakt werkende reuzenmachine onmiddellijk gereed. Men weet nauwkeurig wat men in elk afzonderlijk geval heeft te verwachten. Bij de algemeene werkstaking daarentegen bevindt men zich op een geheel nieuw gebied, waar alles vreemd, onbekend en onbepaald is. Welke resultaten daarbij uit de beweging zullen voortkomen, welke vormen de beweging zelve zal aannemen, kan men slechts, zoo ongeveer afgaande op de ervaring in andere landen, gissen. Men vreest gevaren, die misschien denkbeeldig zijn en ziet andere, die zich plotseling kunnen voordoen, over het hoofd. Hoe licht kan men op dit onbekende terrein een verkeerde stap doen, die ons tot den nederlaag of tot aanzienlijke verliezen voert! Daarom is het zeer begrijpelijk, dat men aarzelt voor de toepassing der nieuwe strijdwijze en zich liever houdt aan de beproefde methoden. Bij de theoretische discussie kwam in de eerste plaats voor den dag het gebrek aan overeenstemming in de opvatting over de algemeene werkstaking: hoe zal zij er in de praktijk uitzien? Deze onzekerheid is de theoretische uitdrukking van een tweede wezenlijke belemmering voor de praktische toepassing; de onbekendheid met de hanteering van het nieuwe wapen. En hier ligt nog de belangrijkste taak voor de theoretische discussie en opheldering; hoe beter de massa, uit de praktijk van anderen en uit de eigen omstandigheden de eerste vormen van deze strijdwijze leert begrijpen, hoe zekerder en beslister zij haar ook zal toepassen, wanneer de tijd daarvoor zal zijn gekomen.

Maar niet alleen een geestelijke, ook een materiele macht der traditie staat in den weg. De organisatievorm is in overeenstemming met de oude strijdwijzen en daarom ook voor de politieke en vakverenigingsstrijd streng gescheiden. De kleinere sociaaldemocratische vereenigingen zijn als kiesvereenigingen opgericht, de groote vakorganisaties zijn ingericht op den strijd voor loonsverhooging en tariefovereenkomsten, terwijl de algemeene werkstaking een massabeweging der vakverenigingen voor politieke doeleinden beteekent. Elke organisatie beantwoordt in al haar organen aan bepaalde eischen en om haar te kunnen gebruiken op een ander arbeidsveld is een verplaatsingsproces noodig, dat zich slechts langzaam en geleidelijk kan voltrekken. De moeilijkheid, zich erin te denken, op welke wijze de politieke en vakverenigingsstrijd zich tot een eenheid kunnen samenvoegen, vormde, zooals men weet, ook een der argumenten in de debatten over de algemeene werkstaking.

In de massa komt de eenheid der beide organisatievormen tot uitdrukking: zij voelt de, uit de nieuwe toestand voortkomende noodzakelijkheden het meest direct en zij is het, die zich door de macht der traditie, het minst belemmerd voelt. De tegenwerkende krachten liggen in de organisatievormen, die in overeenstemming zijn met de tot nu toe gevolgde kritiek, in het volmaakte bureaucratische apparaat en in de personen der leiders die het vertegenwoordigen. Bij deze personen, de partij- en vakverenigingsbeambten, de parlementairen, de theoretici, heeft de tijdelijke noodzakelijkheid der praktijk zich in bepaalde, stevig gemotiveerde theoretische opvattingen en leerstellingen vastgelegd. Deze hebben een veel taaiër duurzaamheid dan de opvattingen der klassebewuste massa, volgen minder gemakkelijk de veranderingen in de verhoudingen, zijn daardoor minder onderhevig aan den invloed van de oogenblikkelijke omstandigheden, maar werken daarvoor ook als remmende krachten in een tijd, waarin nieuwe opvattingen en methoden zich baan moeten breken.

Daardoor moet dan het initiatief uitgaan van de massa; zij moet zich vrijmaken van de oude opvatting; dat hun leiders alles zullen doen op den rechten tijd; zij moeten omgekeerd deze leiders voorwaarts stuwten in de nieuwe banen.

Wij bevinden ons nu aan den aanvang van een der belangrijkste omvormingen in de socialistische beweging. De Duitse partij staat vooraan in de internationale beweging; hier staat het best toegeruste proletariaat tegenover de sterkste klassestaat; hier zal de eerste beslissing moeten vallen in den reuzenstrijd tusschen kapitaal en arbeid, die zijn weerklink zal vinden in de verste werelddeelen. Vele tientallen van jaren heeft het Duitse proletariaat onder noeste arbeid en taaië strijd het wapen der bevrijding, de klassebewuste organisatie gesmeed; zijn taktiek heeft in hooge mate het denken en de opvattingen der internationale sociaaldemocratie bepaald. Nu maakt het aanstalten, dit wapen te gebruiken voor de daadwerkelijke verovering van de macht. Daarvoor zijn nieuwe strijdwijzen noodig en daarom moeten de oude, erwaarde opvattingen plaats maken voor nieuwe. Dat gaat langzaam; een logge massa kan altijd maar langzaam van beweging veranderen; maar het gaat voorwaarts met onweerstaanbaar geweld. Overal worstelen de socialistische arbeiders, om zich te bevrijden uit de macht van het overgenomene; in hun geest

strijden de oude waarheid en de nieuwe ervaringen om zich te vereenigen tot een hooger inzicht. In de Duitse sociaaldemocratie voltrekt zich gestadig een diepe geestelijke omvorming, die een noodzakelijke voorwaarde is tot het vervullen van haar groote historische taak. Van deze omvorming is het laatste debat over de algemeene werkstaking een der kenteekenen.

A. P.

f 60000 per jaar.

Verleden week heeft het Engelsche parlement het salaris van den ex-sociaaldemocraten thans minister John Burns gebracht van f 24000 op f 60000 per jaar. Krenterig is de Engelsche bourgeoisie dus niet in het beloonen van 's mans verraad aan de arbeidersklasse, dat is nog iets anders dan een handje van den een of anderen Koning! We zouden haast wenschen dat de bourgeoisie hier en elders ook zoo met de rijksdaalders ging rammelen, de toekomstige Burns, Briand's, Millerand's, Ferri's zouden dan allicht nog dierster optreden dan thans. En onze taak om de arbeiders voor die individuen te waarschuwen zou gemakkelijker zijn!

Teekenend was alweer de houding van de «Arbeiderspartij». Slechts 8 van de heeren hadden den moed om tegen te stemmen en niet één van hen, die daar toch heeten te zitten als vertegenwoordigers van de arbeidersklasse, greep de gelegenheid aan om Burns den hoon en minachting van het proletariaat in het gezicht te slingeren! De «samenwerking» met de liberalen blijkt wel in alle opzichten, doodelijk te zijn geweest voor de «arbeiderspartij»

C. S.

Een cultuurdocument.

Bij het Petersburgsche congres ter bestrijding van den Handel in Vrouwen, bijeengeroepen door de Vereeniging tot Bescherming van Vrouwen, dienden vrouwen wier bestaansmiddel de prostitutie is, het volgend verzoekschrift in. „Wij hebben uit de dagbladen vernomen, dat 21 April een nationaal-Russisch congres wordt geopend ter bestrijding van den handel in vrouwen, waar vragen zullen worden behandeld, die samenhangen met ons rampzalig leven. Het is daarom, dat wij ons tot deze hooge vergadering richten met de bede haar aandacht aan onzen onmenschenlijken toestand te wijden.

De meesten onzer vallen ten prooi aan prostitutie op zeer jeugdigen leeftijd, wanneer zij nog volkomen gezond zijn, door geenerlei geslachtsziekten, door geen syphilis, die ergste der geslachtskrankheden, ergste zoo goed voor ons als voor anderen, aangeast. Niettemin worden wij allen binnen korten tijd door dat vloekwaardig lijden aangeprepen. Dat is niet onze schuld; dat heeft daarin zijn oorzaak, dat iedere man tot ons wordt toegelaten, en de meesten onzer bezoekers syphilislijders zijn, welke geneeskundig te onderzoeken het niemand invalt. Van ons wordt een gezond lichaam geëischt; wij zijn verplicht ons dagelijks aan een gezondheidskundig onderzoek te onderwerpen. Voor de kleinste blauwe plek ons door een stomp of klap van den kant onzer bezoekers toegebracht, worden wij tot het ziekenhuis vervoerd. Waarom vergt men niet een gelijk onderzoek voor onze bezoekers? Hun laat men straffeloos en ongehinderd toe, om met de vreeselijkste ziekte aan te steken en ons voor de toekomst te maken tot ongelukkige verminkten, die verafschuwd worden door allen, van wie een ieder zich met afgrijzen afwendt. Onze bezoekers zijn toch geen kinderen. Zij behoorden te begrijpen, dat zij geen recht hebben, besmettelijke ziekten als de syphilis over te brengen zelfs niet op gevallen meisjes. Wij zijn evengoed menschen als zij. Gezondheid is voor ons even onontbeerlijk als voor hen. Onze oude dag is bovendien moeilijk genoeg.

Wij vragen niet dat het geeerde congres zich langer met ons bezighoudt; wij vragen slechts dat het deze vraag in overweging nemen zal, dat in het vervolg tot gezonde meisjes geen kranke mannen zullen worden toegelaten. Zij zijn toch niet beter dan wij, wanneer zij eenzelfde ding doen als wij. Wij vragen daarom ootmoedig dat aan onze bede door het congres aandacht zal worden geschonken. Wellicht zijn er goede menschen, die onzen toestand begrijpen. Onrecht is het, dat men alles van één kant wil hebben, dat is van den onzen. Wij vragen dringend, dat men zich aan ons allen, ongelukkigen als wij zijn, zal laten gelegen liggen.”

Nog eens: spiegelgevechten.

Toen wij de vorige maal een artikeltje schreven over de door de Borromaeus-encycliek onder de Duitse protestanten en liberalen gewekte beweging, konden wij nog terecht zeggen, dat er in ons landje van een dergelijke beweging geen sprake was.

Maar juist de zelfde week is daar verandering in gekomen en sinds eenige dagen regent het ingezonden stukken, moties, besluiten enz. van Protestantsche zijde, die eveneens van de heilige verontwaardiging dezer heeren tegen het snoode en lasterende Rome getuigen, dat onze groote «nationale» figuren heeft bespogen.

Plannen voor een groote protestmeeting schijnen te bestaan en er is zelfs van liberale zijde een interpellatie in de Tweede Kamer gehouden!

De *N.R.C.* heeft uit naam van de vrijheid van drukpers en van het woord onmiddellijk een straal koud water gespoten over de hitte dezer anders zoo koele papen en hun beduid, dat de Paus toch wel het recht zal hebben, de Protestantsche helden te verdoemen,

waar dit in duizenden schoolboekjes geschiedt op door den Nederlandschen staat gesubsidieerde Roomsche scholen en waar de Protestanten ook de vrijheid hebben den Paus en de Roomschen uit te maken voor al wat leelijk is.

Intusschen kan het een vermakelijk schouwspel worden nu de dominees der N. Hervormde Kerk in vuur en vlam raken en tegen Rome alsmede tegen de bondgenooten van Rome, hun geestverwanten, ja kerkgenooten in vele gevallen, losbarsten! Ook hier te lande, zien wij uit dit alles, zal een beetje ideologische plukhaarderij dus nog nuttig blijkt te zijn voor 't zoetjes samenwerken in de politiek.

Middelerwijl is aan den dag gekomen, waar de nu «beroemde» encycliek eigenlijk voor diende. Zij is hoogstwaarschijnlijk een steun van 't hoogste gezag in de Roomsche-Katholieke Kerk geweest voor een richting in de Duitse Centrumspartij, die al jaren in heftigen stijl verkeert met een andere richting in die Partij, welke laatste het Centrum meer en meer een interconfessioneele vertegenwoordiging van de maatschappelijke groepen, waaruit het is samengesteld, zou willen maken, m. a. w. een partij, die ook rekening houdt met de economische belangen van de uitgebuite klassen, die het Centrum vertegenwoordigt (arbeiders, aangestelden, ambtenaren enz.) Het Vaticaan (Rome) veroordeelt die laatste richting, welke voor een deel uit modernisten bestaat en steunt de eerste, die het Centrum wil houden een uitsluitend-katholieke partij onder absoluut gezag van de bisschoppen en de keik. En zoo is de beroemde encycliek dus zelf niets anders dan een teeken van den klassenstrijd, die door de reusachtig snelle economische ontwikkeling in Duitschland en het opdringen der sociaaldemocratie, ook den hechten band van het Duitse Centrum meer en meer doet splijten.

Een volkomen bevestiging van wat wij de vorige keer en boven schreven omtrent het nut, dat deze ideologische katebelletjes opleveren voor de verschillende deelnemers, wordt geleverd door de *Nederlander*, het hoofdorgaan der Christelijk-historische Partij, de partij der Ned.-Herv. Kerk en der zatte renteniers.

Dit blad geeft in een lang artikel dit nut van den strijd heel kalmjes toe, terwijl het tevens verzekert, dat er ondanks dezen strijd natuurlijk geen enkele reden is voor de partij der Ned.-Herv. dominees om niet met Rome in de politiek samen te werken.

Nog even iets over de interpellatie in de Kamer. Deze is een haast nog belachelijker vertooning geweest dan de interpellaties in Duitse parlementen. Maar het naaste en onbenulligste was ongetwijfeld de houding van den leider der Arbeiderspartij, Mr. Troelstra. Als men van «sociaal democratisch» standpunt over een dergelijke zaak niets meer weet te zeggen dan Mr. Troelstra, dan doet men toch werkelijk beter niets te zeggen.

V. R.

Uit het Buitenland.

Frankrijk. Veertien dagen lang heeft in de Fransche Kamer het debat geduurd over de algemeene politiek, dat men daar pleegt te houden, wanneer er een nieuwe Kamer is gekozen. Het is geopend met een aantal frissche redevoeringen van socialistische afgevaardigden — het waren drie nieuwe, waaronder een vakverenigingsman met syndicalistische neigingen, die aantoonde, hoe ontzettend slecht de arbeidswetgeving in Frankrijk is en hoe slecht ze wordt toegepast — en het is geëindigd met een rede van Briand en een motie van goedkeuring van zijn regeeringsprogram, zooals hij die eischte. Briand heeft met zijn reeds overbekende brutaliteit, die de burgerlijke journalisten staatsmanskunst en wat al niet meer noemen, nog eens gezegd, waar 't voor hem en de regeering der renegaten op aan komt: 1°. gelijkheid van alle bezitters voor de wet en de regeering, d.w.z. deelneming van de rechtsche en zuiver-liberale onvervalschte partijen der bourgeoisie aan de regeering en niet meer een uitsluitende dictatuur van de radicalen en radico-socialisten — de laatste vergeleek hij bij hyena's of lijkenroovers, die na 't winnen van een slag op 't slagveld de lijken berooven, — 2°. strijd tegen het socialisme.

De „sociale” hervormingen zullen natuurlijk verwezenlijkt moeten worden, zegt Briand, wat beteekent, dat, zooals Jaurès met smart moet erkennen, alle kans op positieve resultaten in dit opzicht is verkeken:

Zoo is alle hervormingsactie verlamd: zoo kondigt zich een uitgebreid sociaal conservatisme aan en de radicalen en radico-socialisten worden uitgenoodigd al wat er nog aan democratie in hun program stak los te laten.

Daarentegen, wij zeiden het reeds, wordt de bouw van een bijna geheel nieuwe vloot met kracht aangepakt: de honderden millioenen daarvoor zijn natuurlijk te vinden niettegenstaande de wet op de inkomstenbelasting als inquisitoriaal, kwellend en onrechtvaardig (voor de bourgeois) door den Senaat zal worden verworpen of liever onschadelijk gemaakt.

Belangrijker dan deze per slot van rekening van te voren vaststaande afloop van dit eindeloos langdradige redenaarstoernooi, zijn een paar incidenten, die gedurende dien tijd in en buiten de Kamer zijn voorgevallen, omdat ze zoo goed de onverhulde heerschappij der bourgeoisie kenmerken, zooals die in Frankrijk bestaat.

Het eerste is een heftig tumult in de Kamer ontstaan bij de discussie over de geldigheid van een mandaat van een afgevaardigde, een zekeren Dr. Monprofit. Deze man, niet tot de radicale bende behoorende, had een radicale partijgrootheid, een neef of zoon van den vroegeren

